

Fagspråk og terminologi

Terminologikurs 2012-10-10

Håvard Hjulstad

fagspråk

- er akkurat som annet språk
- men formålet er å formidle kunnskap
 - ikke følelser eller estetikk eller spenning
- det er vekt på språklig effektivitet
- det viktigste «knepet» ligger i en klar og entydig **terminologi**

terminologi

- Termen er litt latinsk og litt gresk
- Som vitenskap har terminologi rot hos «de gamle grekerne»
- Enkelte vitenskaper er ikke stort annet enn terminologi (men de blir ikke mindre vitenskaper av det)

- men termen «terminologi» er langt fra entydig:

terminologi

- **terminologi 1**: sett med betegnelser som inngår i et fagspråk
- **terminologi 2**: lære om struktur for, danning, utvikling, bruk og behandling av begreper og terminologi (1) på ulike fagområder
- **terminologiarbeid**: virksomhet som omfatter innsamling, analyse, beskrivelse og presentasjon av begreper og deres betegnelser
- **terminografi**: del av terminologiarbeid som omfatter innsamling og presentasjon av terminologiske data

terminologisk teori

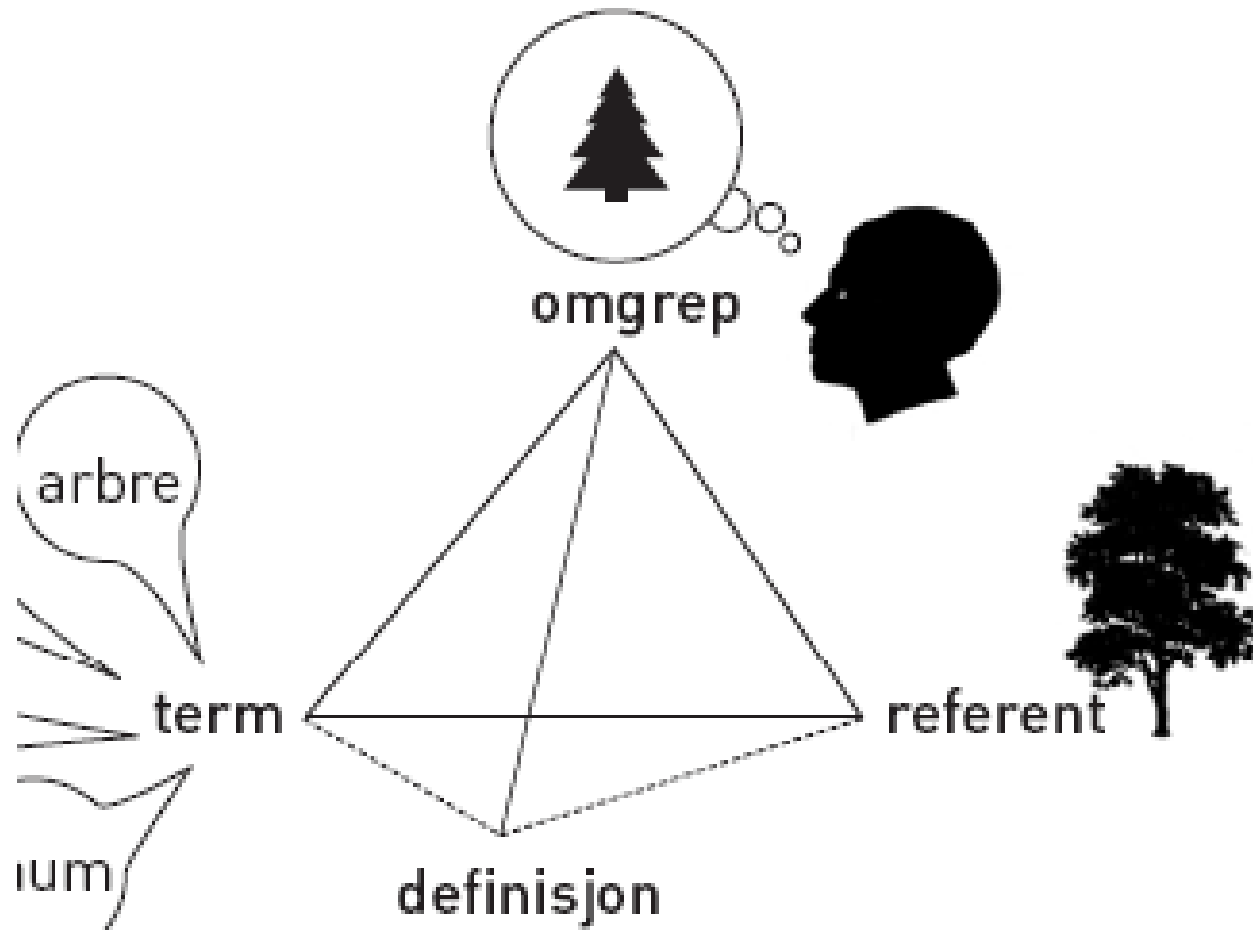

- Det kunne vært annerledes, men «vi» (= Vesten, standardiseringsverden, osv.) har valgt å bekjenne oss til
- Die allgemeine Terminologielehre
- Wienerskolen
- Eugen Wüster (1898–1977)
- med direkte tråder tilbake til Aristoteles
- og framover til ISO/TC 37
og alt som rører seg innen organisert terminologiarbeid

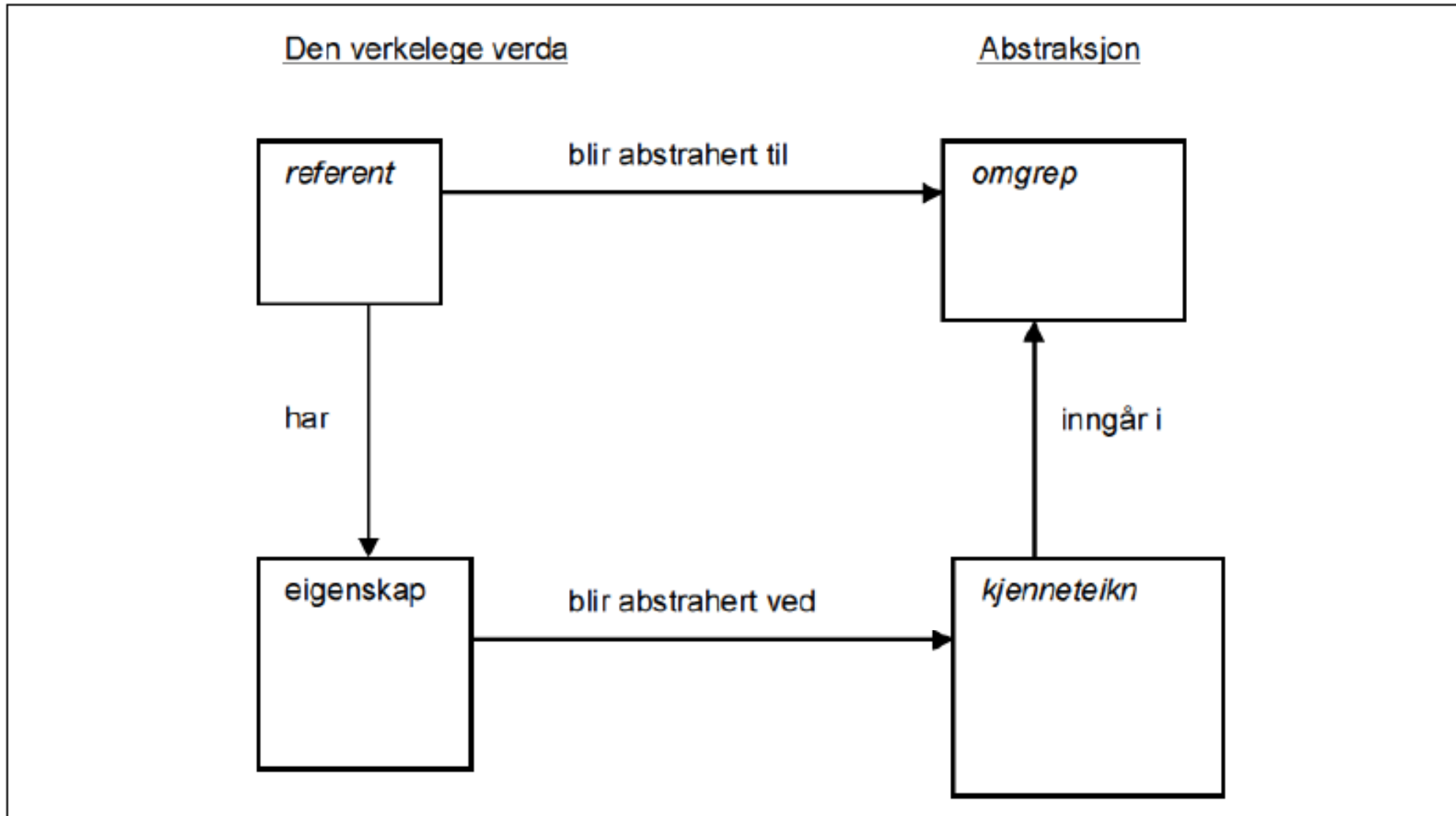

Ogdens trekant

Den semiotiske trekant

Fra NS-ISO 704

Noen grunnprinsipper

- Alt terminologiarbeid tar utgangspunkt i begrepet
- Begreper opptrer alltid i system, som skal analyseres og beskrives først
- Gjennom en definisjon «fikseres» innholdet i et begrep
- Termen er en representasjon (av flere mulige) av begrepet
- Termen tilordnes til slutt
- «Betydning» angår begrepet, ikke termen

